

4. Про Державний бюджет України на 2013 рік: Закон України від 06.12.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5515-17>>

5. Інструкція щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету, затверджена Наказом Міністерства фінансів України від 12.03.2012р. №333 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0456-12#n16>>

6. План рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ: Наказ Міністерства фінансів України від 26.06.2013р. №611 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1214-13#n16>>

7. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>>

8. Податковий Кодекс України від 02.12.2010р. №2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>>

К.с.п. Винниченко Н.В.

ДВНЗ «Українська академія банківської справи Національного банку України»

ОСОБЛИВОСТІ ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ ПРИВІЛЕЙОВАНИХ АКЦІЙ

Основою діяльності будь-якого акціонерного товариства є його статутний капітал, що формується для матеріального забезпечення та подальшого розширення діяльності. В економічній літературі питання обліку статутного капіталу не втрачають своєї актуальності, а з урахуванням змін, що сталися у структурі фінансової звітності навпаки набувають все більшої дискусійності.

Відповідно до Закону України «Про акціонерні товариства» статутний капітал – це капітал товариства, що утворюється з суми номінальної вартості всіх розміщених акцій товариства [1]. Облік таких акцій здійснюється з урахуванням особливостей кожного виду акцій та наявності зобов'язання щодо їх викупу чи ні, зокрема це стосується привілейованих акцій. З урахуванням Національних положень стандартів бухгалтерського обліку та Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності вартість всіх випущених і зареєстрованих акцій має відображатися за статтею «Зареєстрований капітал». Відповідно до п. 2 ст. 12-1 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» публічні акціонерні товариства, банки, страховики, а також підприємства, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, складають фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за міжна-

одними стандартами [2]. Враховуючи положення щодо необхідності складання піонерними товариствами звітності за МСФЗ, слід зазначити, що в практиці бухгалтерського обліку виникає ряд питань щодо обліку привілейованих акцій, які потребують подальшого уточнення.

В міжнародній практиці емітентові фінансового інструмента слід класифікувати інструмент чи його складові частини як фінансове зобов'язання, фінансовий актив або інструмент власного капіталу при первісному визнанні відповідно до сутності контрактної угоди та відповідно до визначення фінансового зобов'язання, фінансового активу та інструмента власного капіталу [3]. Виходячи з цих положень емітент має визначитись, виходячи з економічного змісту фінансових інструментів, до якої з вище наведених груп потрібно віднести акції. Оскільки емітенти цінних паперів можуть випускати звичайні та привілейовані акції, то щодо останніх виникає потреба у визнанні їх у складі інструментів власного капіталу чи у складі фінансових зобов'язань.

Щодо економічної сутності привілейованих акцій, то вони можуть визначатися як у складі фінансових інструментів, так і у складі фінансових зобов'язань. Основною ознакою при цьому виступає наявність зобов'язання щодо їх викупу: якщо таке зобов'язання існує то такі фінансові інструменти за МСФЗ 32 «Фінансові інструменти: подання» слід визначати у складі фінансових зобов'язань і обліковувати на рахунку 55 «Інші довгострокові зобов'язання». В залежності від визнання фінансових інструментів фінансовими зобов'язаннями чи інструментами власного капіталу в фінансовій звітності відповідно вони відображаються або у складі зареєстрованого капіталу ст. 1400 або у складі інших довгострокових зобов'язань ст. 1515.

Залежно від того в складі яких фінансових інструментів будуть відображатися привілейовані акції біде залежати і порядок виплат за ними. Якщо привілейовані акції відображаються у складі фінансових зобов'язань, то виплати за ними будуть відноситися до складі фінансових витрат підприємства і відображатися на рахунку 952 «Інші фінансові витрати», у випадку визнання їх інструментом власного капіталу такі виплати будуть визначатися як дивіденди і обліковуватися у складі капіталу. Відповідно їх нарахування буде здійснюватися кореспонденцією рахунків за дебетом рахунку 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді» та кредитом рахунку 671 «Розрахунки за нарахованими дивідендами».

Як уже зазначалося таке визнання має відбуватися за МСФЗ 32 «Фінансові інструменти: подання» при первісному визнанні, що означає відсутність можливості пере класифікувати їх у майбутньому. Виключенням при цьому є випадки коли змінюється економічна сутність таких фінансових інструментів, що в свою чергу вимагає їх пере класифікації. В таких випадках юридична форма таких фінансових інструментів, зберігається і вони мають всі властивості привілейованих акцій: надають власнику безумовне право на отримання встановленого умовами випуску річного доходу, при цьому власник привілейованих акцій має пріоритет (щодо власників простих акцій) при

розрахунках товариства з акціонерами, але не має права на участь в управлінні товариством, у тому числі – права голосу на зборах акціонерів [4].

Література:

1. Про акціонерні товариства [Електронний ресурс] : Закон України від 17.09.2008 № 514-VI. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/514-17>. – Законодавство України.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. – Законодавство України.
3. Фінансові інструменти: подання [Електронний ресурс]: Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_029. – Законодавство України.
4. Факов В. Я. Финансовый словарь. – Том 1. – М. : Международные отношения, 2006. – 728 с.

К.е.и. Піскунов Р. О., студент Капінус Л. М.

*Харківський банківський інститут Університету банківської справи
Національного банку України*

МОРФОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ДЕСКРИПТИВНИХ ЧИННИКІВ «РИЗИКУ ЛІКВІДНОСТІ»

Сучасні тенденції розвитку банківської системи обумовлюють необхідність адекватним управлінням банківськими ризиками. Найважливішою функцією банківської системи є конвертація активів у грошові кошти, для виконання своїх зобов'язань перед клієнтами. Тому банки повинні забезпечувати високий рівень управління ліквідністю, що вимагає удосконалення системи регулювання та нагляду за ризиком ліквідності.

Свою увагу дослідженню сутності ризику ліквідності приділяли багато авторів, а саме : Прасолова С.П. [2], Процько О.В. [4], Петик М.І. [1], Землячкова А.О. [3], Висоцький В. [5], Діба М.І. [6].

Ознайомлення з літературою вищезазначених авторів дає розуміння того, що не існує єдиного визначення ризику ліквідності. Тому метою даної роботи є аналіз сутності ризику ліквідності та визначення його коректного поняття, з урахуванням усіх недоліків, які стримують його практичне використання. В межах цієї роботи можна сформулювати наступні завдання: дослідити підходи даних авторів, визначити загальні положення прояву ризику ліквідності та сформулювати коректне поняття, з урахуванням усіх недоліків вищезазначених авторів.

